Wiadomości

2021-06-02

Silniejszy i aktywniejszy odbiorca na rynku energii

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przekazało do konsultacji publicznych i uzgodnień międzyresortowych projekt ustawy m.in. wdrażającej unijną dyrektywę rynkową 2019/944. Nowelizacja ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii proponuje nie tylko innowacyjne rozwiązania niezbędne do poprawy funkcjonowania rynku energii i gazu w Polsce, ale przede wszystkim, wzmacnia pozycję odbiorców i wspiera ich aktywizację na rynku energii.

> *Czytelna faktura, dostęp do porównywarki wszystkich ofert sprzedaży energii na rynku czy możliwość zmiany sprzedawcy energii w ciągu zaledwie 24 godzin – to tylko niektóre z korzystnych rozwiązań dla gospodarstw domowych, zaproponowanych w projekcie ustawy, wprowadzającej do polskiego prawa dyrektywę unijną 2019/944 w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej* – podkreśla minister klimatu i środowiska Michał Kurtyka.

Przejrzysta faktura podstawą rozliczeń

Zgodnie z przepisami unijnymi, rachunki za energię elektryczną, które otrzymuje jej odbiorca, powinny być wystawione w sposób poprawny, jasny i zwięzły. W projekcie ustawy, która właśnie trafiła do konsultacji publicznych, znajdują się przepisy, umieszczające na rachunkach nowe pozycje, takie jak:

- graficzne porównanie bieżącego zużycia energii elektrycznej ze zużyciem w takim samym okresie w roku poprzednim,
- informacje o dostępności i korzyściach płynących ze zmiany sprzedawcy,
- informacje o prawach konsumenta, związanych z pozasądowym rozstrzyganiem sporów,
- link do porównywarki,
- informację o przyszłej zmianie produktu, ceny lub rabacie (o ile umowa to przewiduje) wraz z datą

wprowadzenia zmiany.

Jestem przekonany, że wprowadzenie tych zmian przyczyni się do wzmocnienia pozycji odbiorcy energii elektrycznej przy zawieraniu umowy z wybranym sprzedawcą oraz do wzrostu świadomości o rynku energii wśród konsumentów. Naszym celem jest zapewnienie gospodarstwom domowym i innym odbiorcom dostępu do jasnych informacji na temat ich praw w odniesieniu do sektora energetycznego – podkreśla szef resortu klimatu i środowiska.

Porównywarka ofert ułatwi wybór najlepszej

Każdemu konsumentowi zależy, aby faktura była nie tylko czytelna, ale przede wszystkim, wskazywała jak najniższe kwoty za zużycie energii elektrycznej. Naprzeciw tym oczekiwaniom wychodzi projekt ustawy, umożliwiającej funkcjonowanie porównywarki ofert sprzedaży energii elektrycznej. Porównywarka prowadzona będzie przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki a dostęp do niej będzie bezpłatny.

Porównywarka umożliwi konsumentom dostęp do wszystkich ofert sprzedaży energii elektrycznej w jednym miejscu. Poprzez ich ocenę i opcję porównania, ułatwi sprawny wybór najkorzystniejszej oferty rynkowej dla danego odbiorcy – dodaje minister Kurtyka.

Zmiana sprzedawcy energii? Możliwa w 24h!

Proponujemy również nowe przepisy dotyczące zmiany przez odbiorcę sprzedawcy energii elektrycznej. Przedstawiony do uzgodnień projekt ustawy, umożliwi od 2026 roku dokonanie takiej zmiany już w ciągu 24 godzin – zapewnia Michał Kurtyka.

Jak to możliwe? Dzięki Centralnemu Systemowi Informacji Rynku Energii – CSIRE, przetwarzającemu informacje rynku energii na potrzeby procesów zachodzących na nim oraz w celu wymiany informacji pomiędzy użytkownikami systemu. To właśnie w CSIRE sprzedawca dokona zgłoszenia zmiany w imieniu odbiorcy. Po automatycznej weryfikacji takiego zgłoszenia, nastąpi zarejestrowanie nowego sprzedawcy energii elektrycznej dla danego punktu pomiarowego, należącego do konsumenta. Projekt zapewnia również możliwość uczestniczenia przez gospodarstwa domowe w systemach grupowej zmiany sprzedawcy energii elektrycznej.

Większa ochrona odbiorców

Projekt ustawy przewiduje także nałożenie obowiązku informacyjnego na sprzedawcę energii elektrycznej wobec odbiorców zagrożonych odłączeniem energii z powodu zalegania z płatnościami. Oznacza to

informowanie z wyprzedzeniem o dostępnych rozwiązaniach, alternatywnych do odłączania energii, tj.: systemów przedpłat, audytów energetycznych, usług doradztwa w zakresie energii elektrycznej oraz zarządzania długiem, alternatywnych planów płatności czy też wstrzymania odłączenia energii na wskazany okres.

Uzgodnione rozwiązanie będzie stosowane przez sprzedawcę energii na uzasadniony wniosek odbiorcy, złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia temu odbiorcy powiadomienia. Jednocześnie, wprowadzenie jednej z powyższych alternatyw, nie może powodować naliczenia dodatkowych opłat dla zadłużonego odbiorcy energii.

Przejrzysta umowa

Przejrzystość, ułatwiająca zrozumienie naliczania opłat za korzystanie z energii elektrycznej, jest jednym z podstawowych założeń nowych przepisów. Dotyczy to także tzw. dynamicznych cen energii elektrycznej, tj. wynikających z bieżącego kształtowania się podaży i popytu na rynku energetycznym. W tym zakresie, projekt ustawy zobowiązuje sprzedawców energii elektrycznej, stosujących umowy z ceną dynamiczną, do jasnego informowania nabywców zarówno o kosztach, korzyściach, jaki o ryzykach związanych z zawarciem takiej umowy. Z ofert z ceną dynamiczną będzie mógł skorzystać każdy konsument posiadający zainstalowany licznik zdalnego odczytu (inteligentnego opomiarowania).

> *Warto zaznaczyć, że przepisy odnoszące się do umów z ceną dynamiczną, będą miały pełne zastosowanie dopiero w chwili zainstalowania u części odbiorców (w tym w gospodarstwach domowych) inteligentnych liczników, uruchomienia systemów zdalnego odczytu oraz Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii* – wyjaśnia minister klimatu i środowiska.

Obywatelskie społeczności energetyczne

Ponadto, projekt ustawy daje prawne podstawy dla funkcjonowania nowej, obywatelskiej społeczności energetycznej (OSE), która będzie opierać się na dobrowolnym uczestnictwie np. gospodarstw domowych. Ideą tworzenia OSE jest umożliwienie wszystkim konsumentom bezpośredniego udziału w wytwarzaniu i zużywaniu energii elektrycznej oraz dzieleniu się nią z innymi odbiorcami. OSE może przyczynić się również do zwiększenia efektywności energetycznej konsumentów oraz pomóc w zwalczaniu ubóstwa energetycznego poprzez zmniejszenie zużycia energii elektrycznej i obniżenie cen jej dostaw.

Obywatelska społeczność energetyczna będzie mogła:

- zajmować się wytwarzaniem, obrotem, agregacją oraz magazynowaniem energii elektrycznej,
- generować realne oszczędności na rachunkach swoich członków - mogą bowiem uzyskać mniejsze ceny za energię, posiadając panele fotowoltaiczne lub negocjując niższą cenę,
- realizować przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej,
- świadczyć usługi ładowania pojazdów elektrycznych.

Tworzenie się i funkcjonowanie takich społeczności ma zapewnić korzyści środowiskowe, gospodarcze i społeczne dla swoich członków - udziałowców lub obszarów lokalnych, na których prowadzą działalność. Będzie ona ograniczona do obszaru działania operatora sieci dystrybucyjnej, z którym OSE jest

zobowiązana zawrzeć umowę o świadczenie usług dystrybucji.

Nowy podmiot z ważna rolą na rynku energii

Nowelizacja ustawy umożliwi też funkcjonowanie agregatora, czyli pośrednika w sprzedaży energii elektrycznej lub świadczeniu innych usług oferowanych przez odbiorców, wytwórców czy posiadaczy magazynów energii elektrycznej. Oznacza to bardzo dużą zmianę na rynku energii: to odbiorca będzie mógł oferować swoje usługi, a nie tylko korzystać z usług przedsiębiorstw, tak jak to miało miejsce dotychczas. Prosument, czyli jednocześnie wytwórca i konsument generujący nadwyżki we własnej produkcji energii, będzie mógł sprzedać ją z zyskiem agregatorowi. Dzięki temu możliwy będzie bezpośredni udział odbiorcy energii w rynku. Zyski i korzyści zostaną uzgodnione przez agregatora i odbiorcę w drodze umowy.

> *Mówiąc najkrócej, agregacja umożliwia wszystkim grupom odbiorców, tj. przemysłowym, komercyjnym oraz gospodarstwom domowym, dostęp do rynku energii elektrycznej. W jego ramach grupy te będą mogły oferować swoje usługi, w tym energię, którą wytwarzają we wysłanym zakresie* - dodaje szef resortu klimatu i środowiska.

Prosument – beneficjent rozwijającego się rynku energii

Nowi prosumenci uzyskają większą swobodę zawierania umów i wyboru konkurencyjnej oferty na sprzedaż energii, w tym dla agregatorów – zasady uwzględnione w projekcie będą wskazywały jedynie minimalny poziom wynagradzania prosumentów. Prawo do sprzedaży nadwyżek energii elektrycznej będzie miało charakter bezterminowy i umożliwi uwzględnienie rzeczywistej wartości energii elektrycznej wprowadzanej do sieci przez prosumentów. Jednocześnie proponowane mechanizmy oraz planowane wsparcie inwestycyjne będą umożliwiały zwiększenie wykorzystania energii na własne potrzeby w czasie bieżącym oraz jej rzeczywistego magazynowania. Dlatego też opłaty sieciowe dotyczyć będą jedynie energii elektrycznej pobranej z sieci. Pozwoli to na zastąpienie obecnie funkcjonującej koncepcji „magazynu wirtualnego", za który uznawana była sieć elektroenergetyczna. Proponowane zmiany to wstęp do głębokiej przebudowy rynku polegającej na umożliwieniu w przyszłości prosumentowi sprzedawania wyprodukowanej przez siebie energii bezpośrednio innym odbiorcom, bez pośrednictwa profesjonalnych sprzedawców.

Wsparcie innowacyjności w energetyce

Projekt ustawy szeroko wspiera innowacyjność w energetyce, m.in. poprzez ułatwienia administracyjne w budowie linii bezpośrednich, dzięki czemu inwestycje w rozwój rozproszonych źródeł wytwarzania będą jeszcze bardziej korzystne. Linie bezpośrednie są to dedykowane linie energetyczne, łączące odbiorcę z instalacją wytwarzającą energię, np. farmą fotowoltaiczną. Dostarczanie energii oparte na takiej „prywatnej" linii, przyczyni się do oszczędności na rachunkach. W rezultacie, budowa linii bezpośrednich może skutecznie zabezpieczyć przedsiębiorców (w tym duże zakłady przemysłowe) przed skokowymi wzrostami cen za energię, wzrostem kosztów produkcji i w efekcie - utratą konkurencyjności. Co więcej, inwestycja we własne środki wytwórcze, pozwala obniżać emisyjność systemu elektroenergetycznego i lepiej chronić klimat.

Rozwój sektora przyśpieszą również projekty korzystające z tzw. piaskownic regulacyjnych (ang. regulatory sandbox). W przypadku sektora energetycznego, będzie to bezpieczna przestrzeń prawna, w do

testowania i wdrażania nowych technologii, usług, produktów, modeli współpracy użytkowników systemu lub rozwiązań technologicznych. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udzieli wnioskodawcy na okres maksymalnie 3 lat, zwolnienia od stosowania określonych przepisów ustawy – Prawo energetyczne. Piaskownice regulacyjne, popularne m.in. we Francji, w Niemczech i Holandii, przyczynią się do promocji nowych rozwiązań na rynkach energetycznych i testów ich skuteczności. Projekty realizowane w ramach piaskownic regulacyjnych, powinny przynieść wymierną korzyść transformacji energetycznej.

Źródło: Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Źródło:
https://www.paliwa.pl/strona-startowa/archiwum/silniejszy-i-aktywniejszy-odbiorca-na-rynku-energii